

Til lovforslag nr. L 115. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 16. juni 1998

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

(Klage over afgørelser om personlig og praktisk hjælp m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Jacobsen, Bent, Svendborg
Ældremobiliseringen og
Eldrerådet i Svendborg

I udvalgets behandling af lovforslaget er tillige indgået materiale fra udvalgets behandling af to lovforslag i indeværende samling om samme emne: Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Anke over tilbud om hjemmehjælp for personer, der er fyldt 67 år) (Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.) (L 52) og forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Klageadgang for modtagere af hjemmehjælp m.v.) (Af Jette Gottlieb (EL) og Søren Søndergaard (EL)) (L 69).

Der er af socialministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de af socialministeren stillede ændringsforslag.

Udvalget kan tilslutte sig socialministerens ændringsforslag og bemærkningerne hertil. Udvalget ønsker dog at understrege, at det er meget

væsentligt, at kommunerne sikrer sig, at klagesager over afgørelse om personlig og praktisk hjælp får en hurtig behandling.

Ændringsforslag

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) *Nr. 6* affattes således:

»6. § 75, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. En klage over en afgørelse efter §§ 71 og 72 kan først indbringes for det sociale nævn, når

- 1) klagen har været behandlet af klagerådet, jf. § 34, stk. 1, nr. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 2) kommunalbestyrelsen har taget stilling til klagerådets indstilling.««

2) *Nr. 7* affattes således:

»7. § 81, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. En klage over en amtskommunes afgørelse efter §§ 71 og 72 kan først indbringes for det sociale nævn, når

- 1) klagen har været behandlet af det amtslige brugerråd, jf. § 41, stk. 3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 2) amtsrådet har taget stilling til brugerrådets indstilling.««

Til § 2

3) Paragraffen affattes således:

»§ 2

I lov nr. 453 af 10. juni 1997 om retssikkerhed og administration på det sociale område, som ændret ved § 28 i lov nr. 980 af 17. december 1997, foretages følgende ændringer:

1. § 34, stk. 1, nr. 1, affattes således:

»1) drøfter, vurderer og videreformidler klager over afgørelser om tilbud efter §§ 71 og 72 i lov om social service og«.

2. I § 34, stk. 2, 1. pkt., udgår »klager og mere«.

3. Efter § 34, stk. 2, 2. pkt., indsættes som nyt punktum:

»Socialministeren fastsætter regler for klagerådets behandling af klagesager, jf. § 74.«

4. I § 35, stk. 2, nr. 1, udgår »og«.

5. I § 35, stk. 2, nr. 2, ændres »dens medlemmer.« til: »dens medlemmer, og«.

6. I § 35, stk. 2, indsættes som nr. 3:

»3) 1 medlem, der vælges af invalideorganisationerne i kommunen.«

Til § 3

4) Stk. 2 udgår.

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1-4

Almindelige bemærkninger

Under behandlingen af lovforslaget er der udtrykt betænkelighed ved at nedlægge klagerådene, der blev obligatoriske fra 1. januar 1997 efter kun at have eksisteret i godt halvandet år.

På denne baggrund foreslås det, at alle uanset alder, der har modtaget en afgørelse om tilbud efter §§ 71 eller 72, i første omgang skal kunne klage over denne afgørelse til klagerådet/brugerrådet.

Klagerådet kan ikke omgøre afgørelser om personlig og praktisk hjælp m.v., men klagerådet kan udtale sin eventuelle kritik over for kommunalbestyrelsen og komme med forslag til æn-

dringer af den konkrete afgørelse. Kommunalbestyrelsen har hermed et grundlag for at revurdere afgørelsen i den pågældende sag. Klage til det sociale nævn, jf. nedenfor, skal ske skriftligt inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om resultatet af kommunalbestyrelsens revurdering af sagen, jf. § 67, stk. 1, i lov om lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven).

Efter klagerådets behandling af klagen og kommunalbestyrelsens efterfølgende stillingtagen til klagen foreslås det, at alle uanset alder skal have mulighed for at indbringe afgørelsen for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i retssikkerhedsloven. Det betyder bl.a., at Ankestyrelsen kan optage en sag til behandling, hvis den er principiel eller generel. Socialministeren vil med hjemmel i § 74 i retssikkerhedsloven fastsætte regler om administrative forhold m.v. i forbindelse med kommunens vurdering på baggrund af klagerådets udtalelse i sagen.

Efter ændringsforslaget til § 2, nr. 4-6, udpeges 1 medlem fra invalideorganisationerne i kommunen til klagerådet.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det skønnes, at klage- og brugerrådene vil modtage ca. 6.200 klager årligt over hjælp efter §§ 71 og 72 i serviceloven. Med indførelsen af kvalitetsstandarder vil brugeren på forhånd kunne se, om afgørelsen er i overensstemmelse med kommunens standard, og brugeren vil derfor i mange tilfælde indse, at der ikke er grund til at klage. Da klager i første omgang skal behandles i klage- eller brugerrådet, har kommunen mulighed for enten at omgøre forkerte afgørelser eller at påvise for brugeren, at afgørelsen opfylder kommunens standard. Det anslås skønsmæssigt, at ca. 25 pct. af de klager, der er behandlet i klage- og brugerrådene, indbringes for de sociale nævn, dvs. ca. 1.550 sager. Det antages, at en mindre andel indbringes for og optages til behandling af Den Sociale Ankestyrelse.

Kommuners og amtskommuners merudgifter til administration som følge af ændringen i klageadgangen skønnes til 1,4 mio. kr. Der skønnes endvidere årlige merudgifter til behandling af klagerne i de sociale nævns sekretariater på 1,7 mio. kr., heraf 1,5 mio. kr. til statsamterne og 0,2 mio. kr. til Den Sociale Sikringsstyrelse. Til Den Sociale Ankestyrelse afsættes 0,4 mio. kr. årligt til behandling af et mindre antal sager og til vej-

ledning og praksiskoordinering. I alt skønnes de årlige administrative merudgifter at beløbe sig til ca. 3,5 mio. kr. I 1998 er merudgiften det halve, dvs. 1,8 mio. kr.

Det skønnes endvidere, at den ændrede klageadgang vil medføre årlige merudgifter til hjælp efter §§ 71 og 72 i serviceloven på ca. 14 mio. kr.

Forslaget er forhandlet med de kommunale parter.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Til nr. 1

Det foreslås at ændre servicelovens § 75, stk. 3, sådan at alle ansøgere/modtagere af hjælp efter servicelovens §§ 71 og 72 uanset alder kan indbringe en klage over tilbud om personlig og praktisk hjælp m.v. for klagerådet. Det foreslås også, at der bliver adgang til at indbringe klagen for det sociale nævn, når kommunalbestyrelsen efterfølgende har taget stilling til klagen på baggrund af klagerådets behandling af klagen.

Til nr. 2

Det foreslås, at alle amtskommunens afgørelser om tilbud efter servicelovens §§ 71 og 72 kan indbringes for det amtslige brugerråd og med adgang til at indbringe klagen for det sociale nævn, når amtsrådet efterfølgende har taget stilling til klagen på baggrund af brugerrådets behandling af klagen.

Til nr. 3

Ad nr. 1

Det foreslås at ændre § 34, stk. 1, nr. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det socia-

le område (retssikkerhedsloven), sådan at klagerådet kan drøfte, vurdere og videreformidle klager over tilbud efter servicelovens §§ 71 og 72, uanset om modtageren er over eller under 67 år. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1 og 2.

Ad nr. 2-3

Klagerådet skal efter forslaget til § 1, nr. 1, videregende sagen til kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen skal på dette grundlag revurdere afgørelsen og orientere klageren om udfaldet heraf. Klagefristen på 4 uger, jf. § 67, stk. 1, i retssikkerhedsloven påbegyndes fra tidspunktet, hvor klageren har fået meddelelse om resultatet af kommunalbestyrelsens revurdering af sagen. Tilsvarende gælder for det amtslige brugerråd, jf. § 1, nr. 2. Klagerådet og det amtslige brugerråd bevarer i øvrigt de hidtidige funktioner i forhold til kommunalbestyrelse og amtsråd.

Ad nr. 4-6

Som følge af forslaget om, at klagerådet også skal kunne behandle klager fra personer under 67 år, foreslås det at udvide klagerådet med 1 medlem, der er valgt af invalideorganisationerne i kommunen.

Til nr. 4

Ministeren vil i folketingsåret 2000-2001 komme med en redegørelse for, hvordan reglerne om klage over afgørelser efter §§ 71 og 72 i lov om social service anvendes i praksis med henblik på en politisk vurdering af klagereglerne.

Jørn Pedersen (S) Inger Bierbaum (S) Else Marie Mortensen (S) Karen J. Klint (S)

Grete Schødt (S) Villy Søvnald (SF) fmd. Yvonne Herløv Andersen (CD)

Anders Samuelsen (RV) Jette Gottlieb (EL) Erik Larsen (V) Tom Behnke (FP)

Tove Fergo (V) Rikke Hvilshøj (V) Jens Heimburger (KF) Knud Erik Kirkegaard (KF)

Inge Refshauge (DF) Tove Videbæk (KRF) nfm.